

Ковалевська В.

РЕАЛІЗАЦІЯ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ НА ЗАНЯТТЯХ З МОВНИХ ДИСЦИПЛІН

Гендерний підхід у педагогіці є новим методологічним інструментом аналізу і проєктування особистісних змін, який ґрунтується на врахуванні «чинника статі» у змісті освіти та характері міжособистісної взаємодії вчитель/ка – дитячий колектив, викладач/ка – студентська група і орієнтований на формування й затвердження політики рівних, не залежних від статі, можливостей самореалізації людини в усіх сферах життєдіяльності.

Упровадження гендерних підходів у вищу освіту може відбуватися шляхом включення гендерних аспектів до змісту нормативних та вибіркових навчальних курсів; долучення окремих тем гендерної проблематики до нормативних курсів соціально-гуманітарного циклу; уведення гендерного компонента до контексту викладу окремих тем означених курсів; уведення окремих гендерних курсів (за професійним спрямуванням) до варіативної частини навчальних планів; надання можливості здобувачам і здобувачкам обирати спецкурси гендерного спрямування; розширення гендерної тематики наукової роботи (навчальні проєкти, доповіді, наукові статті, курсові та магістерські роботи); урахування гендерних особливостей студентської аудиторії та специфіки ЗВО під час підготовки навчальних занять тощо.

Гендерна проблематика на заняттях з мовних дисциплін є важливим елементом формування загальної гендерної компетентності майбутніх інженерів-педагогів. Її відсутність або недосконалість матиме численні негативні наслідки як для тих, хто навчає, так і для тих, хто навчається. Це й репродукція гендерних стереотипів, гендерна дискримінація, порушення соціальної взаємодії, відсутність усебічної реалізації. З-поміж форм, методів і прийомів викладання доречними вважаємо як традиційні для вищої школи технології (лекції, практичні заняття, диспути, бесіди тощо), які дозволяють студентству зосередитися на ключових питаннях гендерної лінгвістики, ознайомитися з різними концепціями, зробити певні узагальнення, так і нові форми роботи, які забезпечать формування егалітарної гендерної культури.

До них відносимо передусім інтерактивне навчання, проєктні технології, а саме: мозковий штурм, створення дидактичних ситуацій, сюжетно-рольових ігор, нетрадиційних вправ; також інтерактивні мінілекції, проблемні, частково-пошукові та евристичні бесіди, рефлексивні аналітичні коментарі, контент-аналіз аудіо- та відеоматеріалів, створення кейсів і портфоліо з гендерних проблем, проведення експрес-інтерв'ю, рецензування публікацій ЗМІ на гендерну тематику, створення колажів, гендерних автобіографій відомих людей тощо. Особливу увагу слід приділяти прихованому навчальному плану. Усі матеріали, які використовуються як в аудиторній, так і під час самостійної роботи, слід піддавати гендерному аналізу задля уникнення різноманітних дискримінаційних форм і практик.

Отже, упевнені, що введення гендерного компонента до мовних дисциплін у педагогічних ЗВО сприятиме тому, що молодь свідомо уникатиме явищ андроцентризму й мовного сексизму, долатиме гендерні стереотипи, умітиме рівноправно представляти жінок і чоловіків у модельованих ситуаціях професійної діяльності, що якнайкращим чином вплине на гендерну культуру майбутніх інженерів-педагогів.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри КТРСіГН Чуєшкової О.В.